

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Necesitatea reglementării

România traversează o perioadă de adâncă instabilitate fiscală, marcată de dezechilibre bugetare persistente și de o presiune crescândă din partea instituțiilor europene și a creditorilor internaționali. Deficitul bugetar a depășit cu mult țintele asumate prin Legea bugetului de stat, iar ritmul de creștere a cheltuielilor publice a scăpat, practic, de sub control. Cheltuieli fără acoperire, venituri supraestimate, o colectare deficitară și o rigiditate instituțională generalizată au adus statul român într-un punct critic ceea ce face ca în acest climat tensionat, Guvernul României să fie nevoit să adopte încă o serie de măsuri de ajustare fiscală, unele cu caracter de austeritate, altele cu impact direct asupra veniturilor populației. Așa-numita „ordonanță trenuleț”, asumată de premierul Marcel Ciolacu, a reprezentat un prim semnal al gravității situației. Sub forma unei ordonanțe de urgență, guvernul a încercat să reducă risipa bugetară și să economisească aproximativ 1% din PIB – echivalentul a aproape 19 miliarde de lei. Aceasta a inclus înghețări de posturi, limitarea cheltuielilor cu bunuri și servicii, interdicții privind cumulul unor beneficii salariale și restructurări la vârful aparatului de stat dar reluarea alegerilor prezidențiale după ce acestea au fost anulate, cheltuielile inutile cu contracte la prețuri mărite care au dus la dosare penale, angajări pe pile politice și o lipsă a transparenței plus lipsa de profesionalism în guvernele anterioare fac ca măsurile de austeritate luate de guvernanți luate până acum să fie inutile și din păcate să nu se oprească aici. Noul guvern condus de Ilie Bolojan a anunțat încă o ordonanță „trenuleț” un pachet radical de reforme fiscal-bugetare, care urmează să fie adoptat prin angajarea răspunderii în Parlament și care va pune micul contribuabil și oamenii de rând să suporte măsuri fiscale menite să îi împovăreze cu alte biruri și taxe. De exemplu, prin asumarea răspunderii Guvernului se preconizează creșterea TVA-ului la 21% în cota standard și 11% pentru alimente, medicamente și servicii esențiale; majorarea accizelor la carburanți, alcool și tutun; introducerea CASS pentru pensiile care depășesc pragul de 3.000 lei; eliminarea contribuțiilor de sănătate pentru coasigurați, creșterea impozitului pe dividende de la 10% la 16% începând cu 2026; și, nu în ultimul rând, înghețarea salariilor și pensiilor în anul 2026. Toate acestea pentru a aduce deficitul bugetar în parametrii acceptați la nivelul Uniunii Europene și pentru a evita sancțiuni financiare externe sau restricții de acces la fonduri.

Această realitate este resimțită dureros de întreaga populație: creșterea generalizată a taxelor, diminuarea veniturilor disponibile, amânarea proiectelor locale, blocarea investițiilor și o permanentă nesiguranță economică în plan personal și profesional. Cetățeanul român este din nou chemat să se sacrifice pentru echilibrul statului. Profesorii, medicii, funcționarii publici, tinerii antreprenori, vârstnicii, toți suportă consecințele acestei corecții bugetare și a lipsei de profesionalism a guvernelor anterioare sau risipa banului public.

De aceea, considerăm că, atunci când există măsuri de austeritate, contribuția Parlamentului României și a parlamentarilor să fie direct proporțională cu efortul colectiv, fiind nu numai o măsură morală, echitabilă și legitimă, ca reprezentanții aleși ai poporului să fie la fel de afectați de restricțiile

impuse dar și o măsură absolut necesară transpusă în lege, ca de fiecare dată când un Guvern își asumă măsuri de austeritate și parlamentarii să o facă fiindcă nu e corect ca parlamentarii să rămână beneficiari ai unui regim financiar privilegiat, în timp ce impun constrângeri severe altora. Nu este echitabil ca aceștia să continue să încaseze indemnizații brute de peste 11.000 lei pe lună, să beneficieze de sume forfetare de aproximativ 35.000 lei lunar pentru birouri, să deconteze chirii de până la 4.600 lei, să încaseze diurne și să aibă transport asigurat de la bugetul de stat, toate acestea în timp ce bugetul public este sufocat, iar cetățeanul obișnuit este constrâns să strângă cureaua.

Parlamentul trebuie să dea un exemplu concret, nu doar declarativ, ci legislativ și executoriu fiind o datorie de onoare și o expresie a solidarității instituționale, chiar un act de recredibilizare într-o perioadă în care încrederea în instituțiile reprezentative este la un minim istoric. Lipsa unei măsuri de autoreglare din partea Parlamentului riscă să adâncească ruptura dintre aleși și alegători, dintre puterea politică și realitatea socială. Ea compromite democrația reprezentativă și alimentează cinismul, neîncrederea și radicalizarea discursului public. Într-o societate din ce în ce mai polarizată, clasa politică trebuie să fie prima care își asumă responsabilitatea, nu ultima care se reformează, de aceea, este necesară și urgentă adoptarea unei legislații prin care beneficiile materiale ale parlamentarilor să fie reduse proporțional cu măsurile de austeritate impuse întregii administrații publice fiind un pas minim, dar necesar și o dovadă că Parlamentul nu este deasupra legii, ci în serviciul ei și mai ales, în serviciul cetățeanului.

II. Reglementarea actuală

Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, în forma sa consolidată la data de 7 aprilie 2025, prevede o serie de drepturi și beneficii financiare menite să asigure exercitarea în condiții optime a mandatului parlamentar.

Printre acestea, se remarcă:

- Indemnizația lunară brută, prevăzută la art. 42, care în prezent este stabilită în jurul sumei de 11.000 lei/lună și poate crește până la aproximativ 15.000 lei în funcție de funcțiile deținute, fiind una dintre cele mai mari remunerații din sectorul bugetar românesc;
- Suma forfetară lunară pentru birourile parlamentare, reglementată la art. 38 alin. (1), echivalentă cu cel puțin o indemnizație și jumătate brută, care ajunge în prezent la aproximativ 35.000 lei/lună. Aceasta acoperă cheltuieli cu personalul, sediile, comunicarea și alte servicii;
- Cheltuielile de cazare ale parlamentarilor care nu au domiciliul în București, reglementate de art. 41, care pot ajunge la maximum 4.600 lei/lună, sumă decontabilă integral din bugetul Camerei;
- Diurna neimpozabilă pentru zilele de activitate în plen și comisii, conform hotărârilor birourilor permanente;
- Transportul, reglementat la art. 45, acoperit tot de la bugetul Camerei, în sumă estimativă de 1.400 lei/lună per parlamentar.

Acest regim de beneficii a fost conceput într-un context bugetar diferit, în care economia națională înregistra creșteri constante, iar sustenabilitatea fiscală nu era pusă sub semnul întrebării. Continuarea acestui regim în forma sa

actuală, în paralel cu impunerea de restricții severe pentru restul populației și pentru administrația publică, contravine principiului echității instituționale și duce la o disonanță gravă între retorica publică și realitatea practică.

III. Soluția preconizată

Propunerea legislativă introduce un mecanism de adaptare temporară a regimului financiar al parlamentarilor în perioadele în care statul aplică măsuri de austeritate fiscal-bugetară, adoptate prin angajarea răspunderii Guvernului sau prin acte normative cu caracter general.

Astfel, sunt instituite următoarele patru măsuri concrete:

a) Obligația autorităților publice locale de a asigura spații pentru birourile parlamentare (art. 38 alin. (5))

Așa cum se specifică în propunerea legislativă, pe perioada măsurilor de austeritate asumate prin răspundere, administrațiile locale, consiile județene și prefecturile sunt obligate să pună la dispoziție, cu titlu gratuit un spațiu pentru desfășurarea activității din circumscripție, a deputatului sau a senatorului ales în circumscripția respectivă.

b) Suspendarea sumei forfetare lunare pe durata aplicării măsurilor de austeritate (art. 38 alin. (15))

Această măsură reflectă necesitatea unei utilizări mai eficiente și mai riguroase a fondurilor publice destinate birourilor parlamentare. În practică, activitatea din teritoriu poate fi desfășurată și cu bugete optimizate, fără a compromite contactul cu alegătorii sau eficiența administrativă. Este important de menționat că suma forfetară nu este supusă controlului Curții de Conturi în forma ei curentă, fiind justificată printr-un regim distinct. Suspendarea acesteia va transmite un mesaj ferm de solidaritate și va impune o resetare a priorităților în utilizarea resurselor și va încuraja prioritizarea activităților esențiale.

c) Plafonarea chiriei decontabile la nivelul salariului minim net pe economie (art. 41 alin. (5))

Suma actuală de 4.600 lei/lună pentru cazare în Capitală este semnificativ mai mare decât nivelul mediu de chirie practicat în București, conform datelor din piața imobiliară din 2024-2025. Decontarea integrală a unor chirii de lux nu poate fi justificată în contextul în care statul cere sacrificii altor categorii sociale. Plafonarea la nivelul salariului minim net pe economie permite închirierea unui apartament decent, fără a pune în pericol confortul sau demnitatea reprezentanților aleși.

d) Stăbilirea indemnizației brute la nivelul salariului minim pe economie (art. 42 alin. (7))

Această măsură este esența simbolică și practică a proiectului. Prin reducerea indemnizației brute la nivelul salariului minim (în prezent 3.700 lei

brut/lună), se transmite mesajul că mandatul parlamentar este în primul rând un serviciu public, nu o sinecură sau o oportunitate financiară. Această plafonare se aplică exclusiv în perioada în care statul se află sub regim de austeritate și este însoțită de un mecanism legal prin care diferența până la indemnizația anterioară se virează în bugetul statului (art. 42 alin. (8)), consolidând astfel solidaritatea și responsabilitatea față de echilibrul financiar național.

4. Efecte viitoare

a) Impact bugetar estimativ

Aplicarea acestor măsuri va conduce la o economie bugetară de amploare. Un calcul estimativ relevă următoarele:

- Reducerea indemnizației lunare de la 11.000 lei la 3.700 lei generează o economie de minim **7.300 lei/lună/parlamentar**;
- La 465 parlamentari, rezultă o economie lunară de **peste 3,39 milioane lei**, respectiv **peste 40 milioane lei/an**;
- Suspendarea sumei forfetare înseamnă o economie de aprox. 35.000 lei/lună/parlamentar, adică peste 16 milioane lei/lună la nivelul întregului Parlament, echivalentul aproape **200 milioane lei/an**
- Plafonarea chiriei la nivelul salariului minim net pe economie economisește în medie **2.100 lei/lună/parlamentar**, adăugând alte **12 milioane lei/an** la economii;
- În total, economia anuală cumulată poate depăși pragul de **250 milioane lei**, adică **peste 50 milioane euro!**

b) Impact instituțional și de imagine

Măsurile au o valoare simbolică profundă. Într-o societate în care încrederea în Parlament este la un minim istoric, astfel de acțiuni de autoreglare pot contribui la restaurarea unei părți din legitimitatea pierdută. Ele demonstrează că puterea legislativă nu cere altora ceea ce nu este dispusă să aplice asupra sa. În plus, pot stimula și alte instituții să adopte măsuri similare, contribuind astfel la un efort de echilibrare generală a aparatului bugetar.

c) Impact asupra funcționalității

Contrar temerilor, măsurile propuse nu paralizează activitatea parlamentară. Un parlamentar poate continua să își desfășoare activitatea cu resurse mai reduse, dar administrate cu mai multă eficiență. Indemnizația la nivelul salariului minim nu elimină veniturile, ci le aduce într-o zonă de echitate temporară. Fondurile forfetare reduse nu anulează, ci disciplinează cheltuielile. Iar plafonarea chiriei nu înseamnă renunțarea la cazare, ci o aliniere cu realitatea economică.

IV. Impact bugetar

Aplicarea măsurilor propuse – plafonarea indemnizației lunare brute la nivelul salariului minim pe economie, suspendarea sumei forfetare și limitarea cheltuielilor de cazare la venitul net minim pe economie, determină o economie bugetară estimată de peste 250 milioane lei anual. Aceste sume pot fi redirecționate către domenii subfinanțate, precum educația, sănătatea sau infrastructura esențială.

Raportat la cele 465 de mandate parlamentare:

Se economisesc aproximativ 3,39 milioane lei/lună doar din reducerea indemnizației brute;

Suma forfetară, suspendată, aduce o economie lunară suplimentară de peste 16 milioane lei;

Per total, economia lunară cumulată depășește 12 milioane lei, ceea ce se traduce în **peste 250 milioane lei anual** recuperați la bugetul de stat.

Într-un moment în care România trebuie să se încadreze în ținte stricte de deficit bugetar sub presiunea Comisiei Europene, a ECOFIN și a angajamentelor asumate prin PNRR, această măsură are o **valoare corectivă reală**, nu doar simbolică.

V. Impact socio – economic

Prezenta propunere legislativă generează un impact socio-economic semnificativ, atât prin dimensiunea sa financiară directă, cât și prin efectele indirecte asupra legitimității instituționale, echității sociale și percepției publice asupra Parlamentului și demnității de parlamentar.

a) Impact social și instituțional

În plan social, măsura propusă transmite un semnal clar de **solidaritate instituțională**: în fața restricțiilor bugetare impuse tuturor categoriilor profesionale, și parlamentarii își asumă reduceri proporționale de venituri și beneficii.

În contextul ordonanței trenuleț adoptate de Guvernul Ciolacu și al viitorului pachet de măsuri fiscale promovat prin asumarea răspunderii de către Guvernul Bolojan – ce include creșteri de TVA, accize, contribuții pentru pensii și înghețări salariale –, această propunere legislativă reechilibrează moral balanța între cetățeni și reprezentanții lor reafirmând un principiu fundamental că nimeni nu este mai presus de rigorile impuse în vremuri de criză, fiind o reacție instituțională de necesară autoreglare. Dacă Parlamentul menține un regim de privilegii neschimbat, în timp ce restul societății suportă măsuri de austeritate, se creează o ruptură de percepție periculoasă pentru democrația reprezentativă.

Prin această propunere, se reduce riscul delegitimării funcției parlamentare și se răspunde nevoii acute de restabilire a încrederii publice.

b) Impact asupra sistemului politic și al funcției parlamentare

Reducerea temporară a beneficiilor parlamentare nu afectează capacitatea de exercitare a mandatului, dar obligă la o gestionare mai eficientă și responsabilă a resurselor publice. Se elimină cheltuielile inutile, se descurajează utilizarea funcției în scopuri de confort financiar și se încurajează profesionalizarea și eficiența birourilor parlamentare.

Este, totodată, o măsură cu rol educativ și politic fiindcă funcția de parlamentar este o demnitate publică și nu un privilegiu economic. Această reformulare implicită a rolului parlamentarului contribuie la decuplarea politicii de logica privilegiilor și la reconectarea sa cu interesul public real.

INIȚIATORI:

Pascalini Nini-Alexandru, deputat S.O.S. ROMÂNIA

Dumitru Manea, senator S.O.S. ROMÂNIA

Goidescu Ionel, deputat S.O.S. ROMÂNIA

Tudor Ionescu, deputat S.O.S. ROMÂNIA

Oltenașu Sorin George, deputat S.O.S. ROMÂNIA

Lăzăroi Ioan, deputat S.O.S. ROMÂNIA

Tabel cu semnături la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor

[illegible]